

***A Csenged Népművészeti Egyesület
Ország László Népművészet Mestere jelölésével előkészíti***

**„A KUN gyapjúhímzés hagyománya” megnevezésű elemet
„A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéké”-re.**

A szellemi kulturális örökség, nem jelenik meg írott formában, „apáról-fiúra száll”, emiatt összegyűjtése és megőrzése rendkívül fontos, mert a globalizálódó világban a hagyományos kultúra lassan elfelejtődik, művelői kihalnak. Ezzel felbecsülhetetlen érték veszik el, eltűnik a jelen nemzedékeket a múltjukhoz kötő kulturális kapocs, a nemzeti és regionális identitás egy fontos darabja szívódik fel nyomtalanul.

Mindennek megvalósítása érdekében

A 2006. évi XXXVIII. Törvény

a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló, Párizsban, 2003. év október hó 17. napján elfogadott UNESCO Egyezmény kihirdetéséről az oktatási és kulturális miniszter

2009. május 19-én kelt felhívása alapján, a Magyarországon élő közösségek, csoportok vagy egyének a saját szellemi kulturális örökségüként elismert elemeket javasolhatnak felvenni „A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéké”-re.

A szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló egyezmény célja szerint a védőintézkedések részeként a részes állam a területén található szellemi kulturális örökség elemeket azonosítja és nyilvántartja.

Az Egyezmény célja a következő:

- a) a szellemi kulturális örökség védelme;
- b) az érintett közösségek, csoportok és egyének szellemi kulturális öröksége tiszteletének biztosítása;
- c) a szellemi kulturális örökség és annak kölcsönös elismerése jelentőségének helyi, nemzeti és nemzetközi szinten való tudatosítása;
- d) a nemzetközi együttműködés és segítségnyújtás fejlesztése.

A „szellemi kulturális örökség”: olyan szokás, ábrázolás, kifejezési forma, tudás, készség - valamint az ezekkel összefüggő eszköz, tárgy, műalkotás és kulturális színhely -, amelyet közösségek, csoportok, esetenként egyének kulturális örökségük részeként elismernek. Ez a nemzedékről nemzedékre hagyományozódó szellemi kulturális örökség - amelyet a közösségek, csoportok a környezetükre, a természettel való kapcsolatukra és a történelmükre adott válaszként állandóan újratemetnek - az identitás és a folytonosság érzését nyújtja számukra, ily módon segítve elő a kulturális sokszínűség és emberi kreativitás tiszteletét. Az Egyezmény alkalmazásában csak az érvényben lévő nemzetközi emberi jogi okmányokkal, valamint a közösségek, csoportok és egyének közötti kölcsönös tisztelet és a fenntartható fejlődés követelményével összhangban álló szellemi kulturális örökséget kell figyelembe venni.

**A Csenged Népművészeti Egyesület
a Falvak Kultúrájáért Alapítvány
a Magyar Kultúra Lovagrendje**

a Kunok II. Világtalálkozója tiszteletére
(2012. szeptember 15.)

pályázatot hirdet

a „Kunság élő népművészete” címmel,

I. Viselet, II. Lakástextil, III. Egyéb használati tárgy, IV. szellemi alkotás kategóriában
(zene, tánc, írásmű...)

A pályázat célja

A Kunok 1239-ben, 773. éve kaptak bebocsátást a Kárpát medencébe, és váltak a magyarság egyik legnépesebb csoportjává. A népek vándorlásának országútján, és a Kárpát medencében is megkezdődött a hagyományok tárgyi és szellemi kutatása, melynek eredményeit kívánjuk összegyűjteni és bemutatni, hogy az ősi és hagyományos elemekből ma mi alkalmazható viseletben, lakástextilen és egyéb tárgyakon, valamint irodalmi, zenei és egyéb alkotásokban.

Pályázati feltételek:

A pályázat nyilvános, azon bárki részt vehet, aki ezt a célkitűzését elfogadja, területi határ nincs. Egy pályázó öt alkotással, vagy garnitúrával vehet részt.

A pályaművekhez csatolni kell az adatlapot, mely tartalmazza az alkotó nevét és elérhetőségét, valamint az eredetiségre, származási helyre és időpontra utaló dokumentumot, megnevezést.

Az alkotások beérkezése, illetve átvételi időpontja: 2012. május 25-30.

***Helye: Helytörténeti Múzeum, 5440. Kunszentmárton, Kerületiház út 6.
A pályaművek szállításáról a pályázók gondoskodnak***

A bíráló bizottság a kiválasztott alkotásokat Nagydíj, kategóriánként első-második- harmadik díjban részesíti, a meghirdető szervek kiállítást rendeznek. Az eredményhirdetésre a kiállítás megnyitásakor kerül sor.

***A kiállítás megnyitása: 2012. szeptember 15. Kunszentmárton
Helytörténeti Múzeum és a Bartók Béla terem.***

***A kiállítás 2012.szeptember 15- november 30-ig látogatható, majd vándorkiállításon a
KUN-városokban.***

A kiállított tárgyakat az alkotók csak a kiállítás bontása után szállíthatják el.

A pályázattal kapcsolatos további felvilágosítás:

***Csenged Népművészeti Egyesület, 5440. Kunszentmárton, Csenged 4032, Pf:54.
Tel: +36703812374, email: 36703812374@vodafone.hu, www.csenged.com***

Jelen esetben, mint hagyományos kézművesség kerül „védelem” alá, mint a szellemi kulturális örökség fennmaradását célzó intézkedések, beleértve az ilyen örökség azonosítását, dokumentálását, kutatását, megőrzését, védelmét, támogatását, megerősítését, terjesztését - különösen az iskolarendszeren belüli és kívüli oktatás segítségével - csakúgy, mint az ilyen örökség különféle aspektusainak felélesztését.

A kun gyapjúhímzés hagyománya a legrégebbi hagyományos díszítő eljárások közé tartozik. Alapanyaga, hímzőfonala a legrégebbi idők óta rendelkezésre álltak. (vászon, nemez, gyapjú)

Igaz, hogy a Kunok csak 1239-ben, 773. éve kaptak bebocsátást a Kárpát medencébe, és váltak a magyarság egyik legnépesebb csoportjává, de a kultúrájuk sokkal régebbi.

A népek vándorlásának országútján, és a Kárpát medencében is megkezdődött a hagyományok tárgyi és szellemi kutatása, melynek eredményei a nyugati kutatók számára evidensek, egyre részletesebben válnak nyilvánvalóvá.

Elmúlt az átírt történelmek időszaka, és azok a dokumentumok, amelyek e nép hagyományát, nagyságát bizonyítják, előttünk is nyilvánvalóvá kell, hogy váljanak.

Így került elő az i.e.1500- 1200-ban épült Horezm (Khorezm) várának oszlopfő mintája, mely megegyezik a ma is használt mintaelemekkel. Kőbe, fába vésve, csempelapon megőrkített ornamentikáról van szó, tehát őseinknek ott is kellett járniuk. (megjegyzés: Az első kunok világtalálkozására indult újabb kutatásom eredménye volt. OL)

Az újkori történelmünk szerint a kunhímzés a paraszti kultúra egyik kevésbé ismert és támogatott ága volt, mert a speciális természetes anyaga a színes gyapjúfonál nem állt rendelkezésre, a színátmenetes fonál előállítását specialistákat igényelt, ami nem mindig volt elérhető.

A mai alkalmazása szinte minden típusú lakásban befogadott. Az alapszínek egymáshoz tónusban is harmonizálnak, motívumrendszere kiegyensúlyozott, szerkezete a háromosztatú, legősibb mintaszerkezet. Országosan elterjedt, ismert, gyakorlatban használt hímző díszítő eljárás.

Fel kell kutatni az egyéni és csoportos hímzőket, írásos támogató nyilatkozatokat kell begyűjteni a dokumentáció részeként, amely kb. két éves munka.

Kunszentmárton, 2011. május 25.

Tisztelettel és köszönettel:

Ország László

a Népművészet Mestere, népi iparművész,
a Magyar Kultúra Lovagja
a Csenged Népművészeti Egyesület elnöke